

Nr. 9 2025

ifb

NYHETER

Institutet för Bibelöversättning | www.ifb.nu

Mötet med de
Finsk-ugriska
språken

Bön för de Bibellösa folken

ONLINEBÖN TORSDAG 25 SEPTEMBER 19.00-20.30

Var med och ta del av aktuell information kring de Bibellösa folken och stå med oss i bön för översättningsarbetet.

Vi har med oss Anita Laakso IFB Finland, Bron Cleaver IFB Ryssland, Chris Bennett IFB England, André Lovsjärn, ordförande, IFB Sverige samt Mattias Hallkvist direktör IFB Sverige.

LÄNK TILL ONLINEBÖNEN HITTAR NI PÅ
VÅR HEMSIDA IFB.NU

Ingen
föranmälan
behövs!

Vi besöker

Andreas Holm

DAG	DATUM	TID	PLATS
Lördag	4 okt		Engage Missionskonferens Nässjö
Söndag	12 okt	11.00	Skarpnäckskyrkan
Torsdag	16 okt	15.00	Brunnsparkskyrkan Tranås
Tisdag	28 okt	14.00	Salemkyrkan Borensberg,
Söndag	16 nov	11.00	Agape Norrköping

Jonas Päivärinta

DAG	DATUM	TID	PLATS
Söndag	28 sept	11.00	Baptistkyrkan, Vänersborg
Söndag	28 sept	16.00	Finska Pingst, Trollhättan
Söndag	5 okt	10.00	Baptistkyrkan, Kjula
Söndag	19 okt	10.30	Baptistkyrkan, Motala
Söndag	19 okt	16.00	Finska Pingstkyrkan, Motala

Brane Kalcevic

DAG	DATUM	TID	PLATS
Söndag	21 sept	13.00	S:ta Klara Kyrka, Stockholm

Institutet för Bibelöversättning

IFB arbetar för att översätta Bibeln troget mot grundtexten och förmedla Guds budskap på ett klart och evande sätt.

Så här kan du ge gåvor

Inom Sverige

Bankgiro: 148-3189
Swish: 123 671 9611

Inom Finland

Mobile Pay 19788

Övriga inbetalningar från utlandet

IBAN: SE57 6000 0000 0000 4228 9769
BIC: HANDSESS

Ansvarig utgivare

Mattias Hallkvist

Tryck

Skiltryck AB, Skillingaryd

Adress

Box 20100
104 60 Stockholm

Kontakt

Tel. 08-722 23 40
E-post: info@ifb.nu
Hemsida: www.ifb.nu

Org. nr:

802005-2612

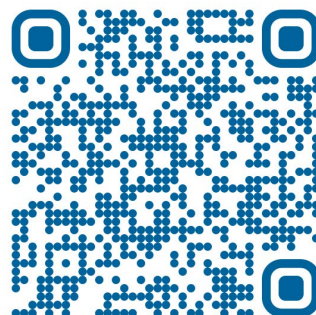
Omslagsfoto

IFB Finland

Utgåva

Nyhetsbrevet är gratis och utkommer 12 gånger per år

Ge din gåva!

Skanna QR-koden
med din kamera.

Vill din församling ha besök för ett möte/predikan om bibelöversättning och onådade folk? Kontakta oss på info@ifb.nu

Uthållighet som förändrar världen

NÄR VI SOM FAMILJ ska se på film tillsammans stönar ibland våra barn (helt ärligt, jag också) ganska snart. Det händer ju inget – mer action tack! Och om inte klippt på YouTube eller Facebook ger en kick inom några sekunder svajpas det bort direkt. Vi vill ha snabba belöningar, snabba kickar.

Men det finns en helt annan väg.

MIRIJAM HAR I ÖVER 29 ÅR varje dag granskat, jämfört och kommenterat översättningen av Bibeln till mordvinska. Mycket lugnt säger hon att hon ser fram emot ytterligare kanske sju år innan arbetet är färdigt.

ROBERT, ELLER BOB SOM HANS VÄNNER säger, blev frälst som ung. Snart lämnade han sitt hemland för att översätta Bibeln. Först i Papua Nya Guinea och sedan nu som språkkonsult på flera språk för IFB. Efter 45 år av lingvistiskt arbete fortsätter han och säger med glädje i ögonen att det varit värt allt.

MIN KOLLEGA ANITA i Helsingfors tog för 42 år sedan ansvar för IFB:s finsk-ugriska arbete. Utsikten att lyckas med den monumentala uppgiften vid den tiden var minimal. Men idag har nästan varje finsk-ugrisk folkgrupp hela Nya Testamentet. Troget har hon fortsatt alla år. Och snart får ytterligare ett språk hela Bibeln, ängsmariska.

DET KAN SKE DÄRFÖR att Larisa vecka efter vecka i 17 års tid översatt vers för vers, kapitel för kapitel, tillsammans med lingvister och exegeter. Varje steg har burits av bön, noggrannhet och uthållighet.

BIBELN PÅ KURMANJI-KURDISKA är nu klar – hur fantastiskt är inte det? Broder Nadr överlevde två mordförsök, utstod förföljelse och ägnade 52 år av sitt liv i uthålligt arbete för att projektet skulle komma i hamn.

”Uthållighet är vad ni behöver för att kunna göra Guds vilja” (Hebr 10:36).

TA PERSONER SOM Mirijam, Bob, Anita, Larisa och Nadr till föredömen. När det snabba och kortsiktiga är borta står Guds ord kvar och ger hopp och liv till dem som aldrig förut hört. Det här arbetet bärs av dina uthålliga böner och gåvor. Din del är avgörande. Tack för att du är med – och inte ger upp!

Mattias Hallkvist

Direktor, Institutet för bibelöversättning

Evangeliet till Eurasiens finsk- ugriska folk

De finsk-ugriska folken får nytt liv i sina språk när Bibelns ord för första gången ljuder på modersmålet.

TEXT JOHANNA SVENSSON FOTO IFB ARKIV

Tänk dig en karta över Ryssland. Dra en linje från Karelska näset vid Finska viken, förbi Onegasjöns skogar, över Uralbergen, och vidare mot de frusna flodernas delta i västra Sibirien. Längs den linjen pulserar liv – folkslag, språk, sånger. Människor som i århundraden levt i skuggan av imperier, men som aldrig tappat sin röst. Människor som idag får höra: Gud talar ditt språk.

När Bibeln möter modersmålet

Institutet för Bibelöversättning har under de senaste decennierna följt den linjen. Tillsammans med lokala språkbärare, översättare och exegeter har man fört Ordet dit där det inte tidigare funnits. Tolv finsk-ugriska språk, tolv folk – alla med sin egen historia. Men med ett gemensamt behov: att Guds ord ska bli levande på hjärtats språk.

Små språk – stora rörelser

I väst lever mordvinerna – den största finsk-ugriska gruppen i Ryssland med över 800 000 människor. De bär på en rik kultur av hantverk, broderi och poesi. Genom översättningar till erzjanska och moksja får deras känsla för skönhet nu också möta skriftens kraft.

Längre norrut finns karelerna (ca 60 000) och vepserna (ca 6 000), de senare bland de allra minsta grupperna. I Karelen hörs nu psalmer på karelska i radio och kyrkor. I byn Šoutjärvi på vepsisk mark samlas barn och vuxna i läsklubbar för att upptäcka evangeliet tillsammans – ett tecken på en språkrenässans som föds ur Guds ord.

Komi - där Bibeln fick fäste först

I Komi-regionen, hem för över 470 000 komi, bär evangeliet ett tusenårigt arv. Här, bland skogarna och floderna, reste biskop Stefan redan på 1300-talet med bibeltexter som han översatt till komi. Nu fortsätter arbetet – i nya former, på de två huvudspråken komi-permjakiska och komi-zyrjanska.

I Izjevsk, huvudstaden i Udmutien, sitter en ung man med sin Bibel på udmurtiska. Han läser och förstår – för första gången känns orden som hans. Med över 600 000 udmurter är behovet stort – och gensvaret likaså. Församlingar föds. Sånger skrivs. Tron får och kan uttryckas på deras språk.

I republiken Mari, där nästan alla av de 600 000 marierna talar sitt språk, blandas flöjter, trummor och kannel (ett triangelformat sträng-

instrument) med ord från Lukas och Markus. Bibeln ger nya toner till deras urgamla musikaliska arv.

Och så, längst i öst – i västra Sibiriens vidder – lever chanterna (ca 28 000) och mansierna (ca 11 000). Renskötare, fiskare, nomader. De färdas på frusna floder, bygger kyrkor av trä, ber med viskande röster. Deras liv hotas av industrins expansion, men deras språk bär på ett hopp – för i det egna språket får evangeliet fäste. Och det som tidigare kändes främmande blir plötsligt nära.

Ett uppdrag som fortsätter

Det är lätt att se Bibelöversättning som ett tekniskt arbete. Grammatik, stavning, semantik. Men i verkligheten är det något helt annat. Det banar väg för att upptäcka vem Gud är. Det är en mor som läser högt för sitt barn. En ung evangelist som får språk för sin kallelse. En församling som får liv. Ett folk som får hopp. Och det är därför vi fortsätter.

Varje folk har sin röst. Här är några röster från de 12 finsk-ugriska språk där Bibeln översätts.

UDMURTISKA

"I dagarna har vi nåtts av rapporter om att Bibeln på udmurtiska är slut och att kyrkorna vill trycka nya och vädjar om hjälp." – IFB Finland

CHANTISKA

"Jag gläder mig mycket över att jag kan läsa Guds ord på mitt modersmål! Om vi chanter fortsätter att tala vårt vackra språk, då kommer vårt folk också att bevaras." – Ljudmila Rusmilenko

MORDVIN-ERZJÄNSKA

"Jag visste inte att jag kunde uttrycka mig så djupt inför Gud förrän jag bad på mitt eget språk." – Lokal översättare

MANSI

"För oss mansier är det en helt ny sak att Gud talar vårt språk! ... Vårt folk behöver desperat det glada budskapet." – Lilia från Lombovoz

Mellan ord och evighet – det tålmodiga arbetet!

TEXT MATTIAS HALLKVIST FOTO PRIVAT

Bakom varje bibelöversättning finns årtionden av mödosamt arbete – och människor som med tålamod och tro kämpar för att varje folk ska få höra Guds ord på sitt hjärtas språk. I mötet med Anne Kuosmanen, Mirjam Makkonen och Robert Bugenhagen får vi en inblick i arbetet som förändrar både språk och liv.

I en tid där allt ska gå snabbt och effektivt pågår ett arbete i en helt annan takt – med en helt annan tyngd. Det handlar om att ge människor Bibeln på sitt eget språk. Vägen dit är lång, ofta osynlig, och arbetet bärs av okända hjältar: språkkonsulterna och exegeterna som står vid översättarnas sida.

I ett samtal med exegeterna Anne Kuosmanen och Mirjam Makkonen, samt översättningskonsulten och lingvisten Robert Bugenhagen, framträder en bild av ett arbete som inte bara handlar om språk – utan om liv, tro och identitet. Tillsammans är de en del av IFB:s översättningsteam till flera finsk-ugriska språk, bland annat komi och mordvinska. De samarbetar med de lokala översättarna som bor och verkar på plats.

”Det formar oss”

– Det är ett arbete som formar oss, säger Anne Kuosmanen. Jag har arbetat i över 25 år med komi-språken (komi-permjakiska och komi-zyrjanska), och Bibelns texter påverkar mig fortfarande varje dag.

När hon först kom in i arbetet med komi-permjakiska upptäckte hon en utmaning:

– Det fanns inget naturligt ord för ”hopp”. Man använde det ryska ordet, men det bar ingen djupare mening. Vi började söka – i gamla texter, i dialekter, vi talade med äldre. Till slut fann vi uttrycket видзчисьны бурсö (vidzchis'ny bursö) – ”att vänta på något gott”. Det blev vårt ord för hopp.

Sådana ögonblick gör något även med översättarna själva.

– Ett exempel för mig var översättningen av ”nådefull Gud” på komi. Det blev ”mjuk-hjärtad Gud”. Det har fördjupat min egen förståelse av nåden och av det fantastiska hopp vi har i Honom, berättar Anne.

”Gud hör med hjärtat”

Mirjam Makkonen nickar igenkännande.

– Det var väldigt likt hur det var för oss när vi hittade verbet ”att vara nådefull” på mordvin-erzjanska. Ordet var седеймариця (sedeimaritsja) och betyder att Gud ”hör/känner med hjärtat”. Vi hittade det i en gammal folksaga. Det talade starkt till mitt hjärta om vem Gud är.

En bön på hjärtats språk

För Mirjam blev det särskilt tydligt under ett konsultmöte:

– Vi bad som vanligt och plötsligt började vår översättare be på mordvin-erzjanska. Jag hade aldrig hört henne be på sitt modersmål tidigare. Jag började gråta – det var så underbart. Hon sa efteråt: "Jag visste inte att jag kunde uttrycka mig så djupt inför Gud förrän jag bad på mitt eget språk."

Robert Bugenhagen har sett samma sak gång på gång:

– När de rätta orden kommer på plats – ord som bär människors liv och kultur – då blir Bibeln levande. Den blir inte längre översatt, den blir deras.

Han berättar om en kvinna som en gång sa: "Tidigare när jag läste Bibeln på majoritetsspråket var det som om Gud talade till någon annan. Nu, på mitt eget språk, talar Gud till mig."

Varför tar det så lång tid?

Ett bibelöversättningsprojekt tar ofta mer än 30 år. Anne förklarar varför:

– Vi översätter inte bara en text. Vi bygger språk. Vi återupplivar ord. Vi testar, samtalar, testar igen. När vi till slut hittar ett ord för till exempel "Herre" och människor säger: "Nu förstår jag" – då vet vi att det var värt det.

För mordvinerna var ordet "Herre" länge bara ett ryskt låneord. Men efter många år av sökande har vi nu hittat två egna: Ineshkipaz – Store Skaparen, och Azoro – Herre/Mästare.

– Dessa ord ger mening på ett helt annat sätt, säger Mirjam.

Också ordet "Fader" i komi-projektet var en lång resa. På vissa dialekter betydde samma ord "hane bland djur".

– Vi kan inte kalla Gud för det, skrattar Anne. Till slut fann vi ett gammalt lånord som alla kunde acceptera.

Robert tillägger:

– Om man jämför: en ny engelsk översättning med 15 heltidsanställda och 50 experter tog 13 år. Våra små team, som ofta arbetar deltid, gör ett fantastiskt arbete på den tid vi har. Och parallellt utvecklar vi appar och material som gör Bibeln användbar. Vi nöjer oss inte bara med att översätta – vi vill se Bibeln användas.

Kan AI hjälpa?

Idag talar många om AI, och Robert ser både möjligheter och begränsningar:

– AI fungerar bäst när man redan har mycket material, som ett helt Nya testamente. Då kan den snabba på arbetet med återstående böcker. Men på små minoritetsspråk finns ofta inte tillräckligt med data. Och även om AI kan föreslå ett första utkast måste allt arbete med granskning, testning, konsultation och förankring ändå göras manuellt.

– Det viktigaste är att folket själva känner ägandeskap. Om AI används obetänksamt kan det gå förlorat.

Vad översättningen betyder

För översättarna är detta mer än ett jobb. Det är ett livsverk – och det förvandlar liv.

– När människor börjar läsa Bibeln på sitt eget språk ser vi nya församlingar växa fram. De känner att Gud talar till dem – på deras hjärtas språk, säger Anne.

Mirjam minns särskilt en kvinna som fick Markus evangelium på mordvin-erzjanska:

– Hon kom tillbaka morgonen efter med tårar i ögonen. Hon hade läst hela natten och sa: "För första gången förstår jag vad de alltid sagt i kyrkan."

Ett förtroende att bära vidare

För Robert är kallelsen personlig:

– Jag själv kom till tro genom att läsa Bibeln. Att få vara med och ge samma möjlighet till andra är en gåva.

Han berättar att ordet "tro" på många språk inte bara är intellektuellt, utan innebär tillit och överlåtelse.

– I Papua Nya Guinea översattes det som "ta ditt inre till Gud och gå" – alltså våga överlämna dig.

Det är kanske just detta som bäst sammanfattar bibelöversättningens väsen: att tro är att våga lita. Och att översätta är att bära det förtroendet vidare – ord för ord, liv för liv.

Ett heligt uppdrag i mål – Nu trycks Bibeln på mari

TEXT MATTIAS HALLKVIST / MARIE GUMÉR FOTO IFB FINLAND

IFBS ÖVERSÄTTARE LARISSA

Efter mer än 30 års arbete är det dags. Varje ord är översatt, kontrollerat och finjusterat. IFBs mångåriga medarbetare Kaisa Franzén sitter nu med layout och sidbrydning. Bibeln på mari är färdig – och snart rullar tryckpressarna i gång. För översättaren Larisa har det varit en resa av både kamp, glädje och trofasthet. I en mejlintervju delar hon sina tankar inför detta historiska steg.

Det började redan 2007, när Nya testamentet först publicerades på mari. Då var det en historisk händelse – för första gången kunde marier läsa Jesu liv och undervisning på sitt eget språk. Men arbetet med hela Bibeln låg fortfarande framför dem.

Nu, nästan två decennier senare, är det klart. Från Första Mosebok till Uppenbarelseboken har varje vers översatts med omsorg. Det är troget grundtexten, men också språkligt levande. Begripligt, tillgängligt, och präglad av den rytm och känsla som originalförfattarna troligen själva hade.

Varje steg har burits av bön, noggrannhet och uthållighet – och en stark längtan efter att ge marierna tillgång till Guds ord på sitt hjärtas språk.

Ett folk som söker – men inte ser

Marierna är ett urfolk i Ryssland, främst bosatta i delrepublikerna Mari El, Tatarstan och Basjkortostan. De tillhör den finsk-ugriska språkgruppen och räknas som ett av de större minoritetsfolken i Ryssland.

– Marierna är ett folk som tror på Gud – men de känner inte den levande Guden, skriver Larisa, huvudöversättare för projektet. Tron ser ofta ut som i Gamla testamentets tid: man offrar på heliga platser, till exempel i skogar, vid källor eller berg. Det finns hundratals gudar man försöker blidka – och rädslan för andarna är verklig.

Larisa berättar att när kristna vittnar om Jesus, möts de ofta av orden: ”Det där är ryssarnas gud. Vi har våra egna.” Men just därför behövs Bibeln på mari – så att Guds ord kan tala direkt till människors hjärtan, på deras eget språk.

– Det är bara Guds ord som kan öppna ögonen för san-

ningen. Och det måste få göra det på hjärtats språk.

Noggrannhet in i det sista

Slutarbetet med Bibeln på mari har pågått under lång tid. Särskilt intensivt har samarbetet varit med den rysk-ortodoxa bibelkommissionen, som granskat texten noggrant och gett synpunkter på vissa termer.

– De jämförde allt med den synodala översättningen, och ibland höll vi inte med. Men vi har varit mycket noga med att följa grundtexten och säkerställa att inga misstag smugit sig in, skriver Larisa.

Att arbetet nu är färdigt känns som ett mirakel – och samtidigt början på något nytt.

Förbönen som burit allt

Under hela projektet har församlingar i både Sverige och Finland varit med – både genom ekonomiskt stöd och genom förbön. För Larisa har just förbönen varit avgörande.

– Det pågår en andlig kamp om människors själar. Bibeln är ljus som lyser i mörkret. Särskilt bland marierna, där hedendom och andlig rädsla är djupt rotade, har vi märkt hur viktig bönen är. Jag vill tacka varje förbönsskrigare i Sverige och Finland. Jag vet att det är tack vare era böner som vi har kunnat stå fasta och fortsätta.

Be för nästa steg

När Bibeln nu går till tryck, är det inte slutet – utan ett nytt skede. Nu börjar arbetet med att sprida den, att låta den slå rot och bära frukt.

– Be att marierna ska läsa Bibeln med törst, som när man får mat efter hunger. Att de ska förstå att de inte längre behöver frukta eller offra – för det fullkomliga offret är redan givet i Jesus Kristus. Jag längtar efter att se mitt folk dansa och sjunga inför Gud i tacksamhet.

Larisa avslutar sitt mejlsvar med hopp – och en förvisning om att Gud har en plan.

– Om vi marier finns kvar i dag, betyder det att Gud inte är färdig med oss än. Han vill mer än vi förstår. Och för honom är ingenting omöjligt.

Guds Ord på udmurtiska – när Bibeln födde en församling

TEXT JOHANNA SVENSSON FOTO IFB FINLAND

”Utan en Bibel på udmurtiska skulle vår församling knappast existera.” – Artjom

I de udmurtiska byarna i Ryssland växer något nytt – eller snarare: något uråldrigt vaknar till liv i en ny klang. Det är Guds Ord, läst och levtt på udmurtiska, hjärtats språk.

Evangelisten Valeri Pikulev har i över tre decennier förkunnat evangeliet bland sitt eget folk. Efter bibelskolan tvekade han inte – han ville resa till landsbygden byar, till de udmurter som ännu aldrig hade hört om Jesus. En dag steg han bara på den första bussen som avgick från Izjevsk – och hamnade i byn Jagan-Dogja.

Där började allt. På de äldres dag fick han tala i byns bibliotek. Han läste Jesu liknelser från Matteusevangeliet, och genvaret lät inte vänta på sig. ”Hur har vi kunnat leva utan att känna Jesus?” frågade flera äldre kvinnor. Snart samlades man varje vecka kring Bibeln – och en församling började ta form.

En liknande berättelse bär Artjom från byn Šilnur. Efter en hjärtoperation började han söka Gud. Men det han fann kändes inte hemma – inte de ryska gudstjänsterna, inte Bibeln på ryska. Istället drogs han till-

baka till sitt folk och sina rötter. Det blev ett steg in i udmurternas gamla naturreligion, men hjärtat förblev tomt.

Allt förändrades sommaren 2008, då troende udmurter kom till hans hemby Gožan. Där, för första gången, hörde han bönen Fader vår – på sitt eget språk. Han fick också ett udmurtiskt Nya testamente. Det blev hans verkliga hjärtoperation.

När hela Bibeln senare publicerades på udmurtiska 2013 fördjupades hans tro. I dag samlas en udmurtiskspråkig församling i Gožan, där Guds Ord läses, böner viskas, och lovsånger skrivs – allt på modersmålet.

”Kristus är mig dyrbar, han gav sitt liv för mig.”

Bibelns närvaro på udmurtiska har inte bara stärkt enskilda – den har bokstavligen fött församlingar. Det är vad som sker när evangeliet får klinga på hjärtats språk.

Valeri Pikulev

Ni gjorde det möjligt – barnen har fått sin Bibel på Komi

Det var fest och glädje när den nya Barnbibeln på komi kunde presenteras den 8 juli i år. Det är en ny version som arbetats fram för att matcha den komi-zyrjanska Bibeln som publicerades 2023. Det skedde i byn Podjelsk och många av byns invånare och barn hade samlats. Pastor Daniil Popov från komiförsamlingen i huvudorten Syktyvkar hade rest till Podjelsk där han tillsammans med bibelöversättaren Nadezhda Gabova ledde festligheterna. Nadezhda berättar att det var en fin atmosfär och att alla barnen som kommit fick var sin bibel. Man hade också förberedd bibeldraman som spelades upp och flera musikinslag. Barnbibeln har getts till alla bibliotek i området och delas ut till barn i byar och städer där behov finns. Tack till er alla som givit pengar så att vi kunde trycka 1000 barnbiblar och göra detta till verklighet.

Han gömde sitt manuskript på ett tak – nu är Bibeln på kurdiska verklighet

INTERVJU BRON CLEAVER TEXT MATTIAS HALLKVIST FOTO KATE CARÖE

HOT, FÖRFÖLJELSE OCH TVÅ MORDFÖRSÖK stoppade aldrig Nadr. I mer än femtio år bar han på en vision: att hans folk skulle få läsa Bibeln på sitt eget språk.

Det är en grånad man som sitter på kyrkans träbänk i Armavir, Armenien. I handen har han sitt livsverk och ler svagt när han berättar om sin uppväxt i Armenien under sovjettiden. Han var nyfiken på religionernas mångfald. Var Gud densamme överallt? Eller fanns det olika gudar? Som ung fann han så en armenisk bibel, och allt förändrades.

– Jag märkte att denna bok var annorlunda. Klarare, sannare, inte en lögn och jag förstod den. Så jag bad till Gud och sa: – Du är den Gud armeniska bibeln talar om, du är Jesus Kristus. Om du också älskar det kurdiska folket, ge mig då Bibeln på mitt språk till mitt folk.

– Så jag började översätta på kurdiska (den transkaukasiska dialekten av kurmanji kurdiska) och jag läste högt ur det för mitt folk. Men de trodde inte på mig. De hånade mig och sa: “Du luras, du hittar på, det där är ju bara ett manuskript du skrivit själv.”

Hans översättningsförsök väckte motstånd också från myndigheterna. Manuskripten konfiskerades, han övervakades

– och snart var hans liv i fara.

– Två gånger försökte de döda mig. En gång gömde jag manuskriptet på min brors sons tak. Men familjen var rädd, de gömde det någon annanstans och sedan var det förlorat.

Stödet från Sverige

1984, 10 år efter att Nadr kommit till tro och påbörjat sitt översättningsarbete förändrades allt igen. Genom

kontakter fick han träffa Institutet för Bibelöversättning i Sverige och dess grundare, Borislav Arapovic.

– Först mötte jag Curt Gustafsson, och genom honom träffade jag Borislav. Han sa: “Vi ska hjälpa dig att översätta.” Det var som ett svar på en bön.

Institutet blev en livlina – en plats där drömmen om en kurdisk bibel inte bara var hans egen, utan delades av fler.

“Vi kallade dig hit för att döda dig”

Men förföljelsen fortsatte. 1997 kallades han till den ryska staden Jaroslavl, i tron att han skulle vittna om sin tro. Väl på plats fick han höra sanningen.

– De sa: “Vet du varför du är här? Vi har kallat dig hit för att döda dig.” Jag svarade: “Jag tror inte ni kan döda mig för jag är inte värdig att bli en martyr för Kristus”. Jaså sa de som kommit för att avsluta Nadrs liv, “Du tror inte vi kan, men det kan vi. Vi dödar dig här eller så får vi dig att vilja ta ditt eget liv”

“Kommunisterna lovade också att döda mig, men de gjorde det aldrig. Så om ni nu vill döda mig, varsågod, men jag kommer inte ta mitt eget liv.”

Han minns hur de som lyssnade lämnade rummet en efter en när orden föll mellan honom och Imamen “Det var som att luften tog slut och jag gick därifrån och för ingen vågade göra något med mig”.

Ett livsverk i händerna

Nu, många år senare, kan Nadr bläddra i den just tryckta Bibeln. Överlevnaden i sig kallar han för ett mirakel.

– Jag trodde aldrig att jag skulle få uppleva det här. Jag sa till Gud: “Jag är inte värdig detta arbete.” Men här

är vi. Jag trodde att om jag bara fick leva tills jag var femtio år så skulle det räcka, men Gud har låtit mig jobba på övertid, nu är jag 74 år gammal.

Han stannar upp, håller fram Bibeln, klämmer lite varsamt på den med sina tummar och säger.

– Prisad vare Herren som har bevarat mig. Och Gud välsigne alla som arbetat, från den förste till den siste. Vi har fått leva och se denna dag, amen!

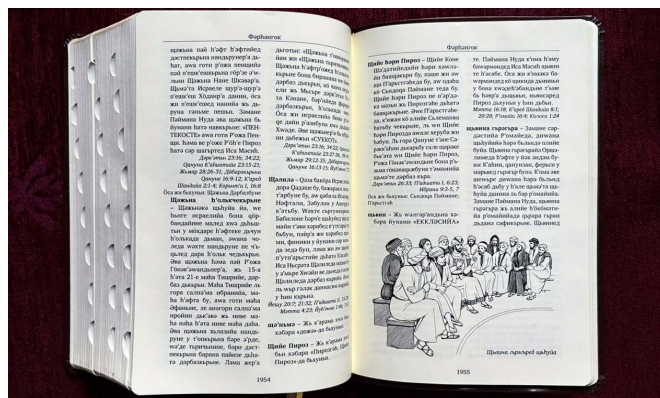

BILD Kurmanji Kurdisk bibel

IFB klar med hela Bibeln på Kurmanji Kurdiska!

TEXT JOHANNA SVENSSON FOTO KATE CARÖE

Institutet för Bibelöversättning (IFB) har presenterat den färdigöversatta Bibeln på den transkaukasiska dialekten av kurmanji kurdiska – ett arbete burit av mer än 50 års tro och uthållighet. Utgåvan publicerades sommaren 2025 i kyrillisk skrift för yazidiska kurder i Ryssland, Armenien, Georgien och Europa. Senare i år planeras en latinsk utgåva för yazidiska kurder utanför Ryssland.

Två högtidliga presentationer

Den 20 juli i Ryssland och den 22 juli i Armenien hölls officiella presentationer med omkring 850 deltagare, arrangerade i samarbete med yazidisk-kurdiska kristna. Programmet innehöll tal av översättarteamet, samarbetspartners och IFB-medarbetare. Vittnesbörd om Guds trofasthet mitt i svårigheter berörde många. Några översättare hade mött livshotande situationer och hälsoproblem, men vittnade om hur Gud öppnat vägar. En talare uttryckte:

”Mitt mål är inte att tala om översättaren, utan om hur Gud för samman människor och förverkligar

sin plan. Vi är som vackra stenar som Gud fogar samman till sitt hus. När ni läser denna bok och följer Jesus Kristus får ni se hur Gud bygger sitt hus på jorden, liksom i himlen.”

En översättning som förvandlar

Ett vittnesbörd betonade hur arbetet inte bara förändrat språket, utan också översättarna själva:

”Vi översatte Guds Ord – men Gud översatte också oss. Våra liv förvandlades när vi bad och arbetade tillsammans med våra kurdiska bröder och systrar. Må vår bön vara att Gud också ska förvandla er när ni läser Hans Ord på ert språk.”

Ett historiskt steg

Arbetet började för omkring 50 år sedan. Projektet har förenat människor från olika nationer, kyrkor och organisationer i längtan att ge kurder Guds Ord på sitt hjärtas språk. Nu har yazidiska kurder i Ryssland, Kaukasien och Europa för första gången fått hela Bibeln på sitt språk.

Prenumerera på vårt nyhetsbrev

Ett ovärderligt stöd
för dem som ännu
saknar Bibeln.

Följ oss på
Sociala medier

Följ med i vårt arbete bland de bibellösa
folken för att få bibeln översatt till hjärtats
språk. Du får 12 stycken utskick om året – 8
st nyhetsbrev med aktuella uppdateringar och
4 st tidningar med fördjupning.

Helt gratis – direkt till din brevlåda eller
mejl!

Skanna QR-koden
med din kamera.

Bibeln på hjärtats språk – nu behövs din insats!

DEN FÖRSTA HELA BIBELN på mari är snart tryckt. Barnbibeln på komi delades nyss ut till barn i byn Podjelsk. På udmurtiska är Nya testamentet redan slut i kyrkorna – människor längtar efter fler exemplar. Bland chanter och mansier läser man för första gången texterna om Jesus på sitt eget språk.

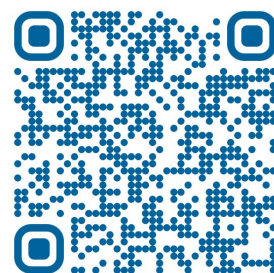
Mitt i Rysslands skogar, tundra och städer sker något historiskt: Bibelns berättelser får klinga på de finsk-ugriska folkens hjärtas språk.

”Vi har väntat länge. Nu förstår vi vad Gud säger till oss,” berättar en kvinna från en liten församling i norr.

Behovet är akut. Nya upplagor måste tryckas. Fler böcker måste bli klara. Och översättarna behöver förbön för att orka fortsätta.

DIN GÅVA GÖR SKILLNAD - Var med och ge Bibeln till de finsk-ugriska folken – på deras eget språk.

Ge en gåva här!

Öppna kameran och
skanna QR-koden med
din kamera.